



ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes
kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés
működésének ellenőrzéséről

Füle

14079

2014. május

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0371-038/2014

Témaszám: 1162

Vizsgálat-azonosító szám: V064937

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Benedek Mária

felügyeleti vezető

Az ellenőrzést vezette és az ellenőrzés végrehajtásáért felelős:

Bíró Zsolt

ellenőrzésvezető

A számvevőszéki jelentés összeállításában közreműködött:

Horváthné Menyhárt Erika

számvevő főtanácsos

Az ellenőrzést végezték:

Horváthné Menyhárt Erika

számvevő főtanácsos

Jenei Zoltánné

számvevő

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	5
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	9
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	14
1. Az önkormányzat belső kontrollrendszerének kialakítása	14
1.1. A kontrollkörnyezet	14
1.2. A kockázatkezelési rendszer	15
1.3. A kontrolltevékenységek	16
1.4. Az információs és kommunikációs rendszer	17
1.5. A monitoring rendszer	17
2. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működése	18
3. A belső ellenőrzés működése	21
FÜGGELÉKEK	
1. számú Értelmező szótár	
2. számú Az értékelés módja és szempontjai	

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áht.	2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról (hatályos 2012. január 1-jétől)
ÁSZ tv.	2011. évi LXVI. törvény az Állami Számvevőszékről
Htv.	1991. évi XX. törvény a helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről.
Info tv.	2011. évi CXII. törvény az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról (hatályos 2012. január 1-jétől)
Kttv.	2011. évi CXCI. törvény a közszolgálati tisztviselőkről (hatályos 2012. március 1-jétől)
Ktv.	1992. évi XXIII. törvény a köztisztviselők jogállásáról (hatálytalan 2012. március 1-jétől)
Mötv.	2011. évi CLXXXIX. törvény Magyarország helyi önkormányzatairól (hatályos 2012. január 1-jétől)
Nvtv.	2011. évi CXCVI. törvény a nemzeti vagyonról (hatályos 2011. december 31-étől)
Ötv.	1990. évi LXV. törvény a helyi önkormányzatokról
Számv. tv.	2000. évi C. törvény a számvitelről
Vagyonnyilatkozattételről szóló tv.	2007. évi CLII. törvény az egyes vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettségekről

Rendeletek

Áhsz. ₁	249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól (hatálytalan 2014. január 1-jétől)
Áhsz. ₂	4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet az államháztartás számviteléről (hatályos 2014. január 1-jétől)
Ávr.	368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról (hatályos 2012. január 1-jétől)
Bkr.	370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről (hatályos 2012. január 1-jétől)
képviselő-testületi SZMSZ	Füle Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 2/2011. (II. 15.) számú rendelete a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról
vagyongazdálkodási rendelet ₁	Füle Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 5/1993. (XII. 20.) számú rendelete az Önkormányzat tulajdonáról és a vagyonnak való gazdálkodás egyes szabályairól
vagyongazdálkodási rendelet ₂	Füle Község Önkormányzata Képviselő-testületének 3/2013. (IV. 25.) számú rendelete az Önkormányzat vagyonáról

Szóróvidítések

ÁSZ	Állami Számvevőszék
belső ellenőrzési kézikönyv	Székesfehérvár Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatala Belső ellenőrzési kézikönyve
belső kontrollrendszer	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Belső kontrollrendszere (hatályos 2010. szeptember 1-jétől)
gazdálkodási szabályzat	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Gazdálkodási szabályzata (hatályos 2010. szeptember 1-jétől)
etikai szabályzat hivatali SZMSZ	Fülei Közös Önkormányzati Hivatal Etikai Szabályzata Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Szervezeti és Működési Szabályzata (nem érvényes a Képviselő-testület jóváhagyásának hiányában)
INTOSAI	International Organization of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Szervezete)
iratkezelési szabályzat	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Iratkezelési szabályzata (hatályos 2012. január 1-jétől)
ISSAI	International Standards of Supreme Audit Institutions (Legfőbb Ellenőrző Intézmények Nemzetközi Standardjai)
jegyző	Füle és Jenő Községek Közös Önkormányzati Hivatala 2013. június 10-étől hivatalban lévő jegyzője
Képviselő-testület Kormányhivatal körjegyző	Füle Község Önkormányzatának Képviselő-testülete Fejér Megyei Kormányhivatal Füle és Jenő Községek Körjegyzőségének 1999. január 1-jétől – 2013. február 28-áig, jegyzője 2013. március 1-jétől 2013. június 7-ig
Körjegyzőség közös önkormányzati hivatal	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzősége Fülei Közös Önkormányzati Hivatal
leltározási szabályzat	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Leltárkészítési és leltározási szabályzata (hatályos 2010. szeptember 1-jétől)
NGM	Nemzetgazdasági Minisztérium
Önkormányzat polgármester	Füle Község Önkormányzata Füle Község Önkormányzatának polgármestere
szabálytalanságok kezelésének szabályzata	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Szabálytalanságok kezelésének szabályzata (hatályos 2012. január 1-jétől)
számvetési politika	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzőségének Számvetési politikája (hatályos 2012. január 1-jétől)
SZMSZ	szervezeti és működési szabályzat
Társulás	Székesfehérvári Többcélú Kistérségi Társulás
ügyrend	Füle és Jenő Községi Önkormányzatok Körjegyzősége Gazdasági szervezet ügyrendje (hatályos 2010. szeptember 1-jétől)

JELENTÉS

az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzéséről

Füle

BEVEZETÉS

Füle község állandó lakosainak száma 2012. január 1-jén 899 fő volt. Az Önkormányzat négytagú Képviselő-testületének munkáját egy állandó bizottság segítette. Az Önkormányzat az önállóan működő és gazdálkodó hivatalon kívül négy önállóan működő intézményt működtetett, többségi tulajdoni hányadú gazdasági társasággal nem rendelkezett. A polgármester a 1990. évi önkormányzati választások óta tölti be tisztségét. A körjegyző 1999. január 1-jétől – 2013. február 28-áig, valamint jegyzőként 2013. március 1-jétől 2013. június 7-ig látta el, a jegyző 2013. június 10-étől látja el a feladatait. A Körjegyzőség szervezeti egységekre nem tagolódott, elkülönített gazdasági szervezettel nem rendelkezett, a foglalkoztatott köztisztviselők száma 2012. január 1-jén négy fő volt. Füle és Jenő községek önkormányzatainak képviselő-testületei 2013. március 1-jétől – Füle székhellyel – közös önkormányzati hivatalt hoztak létre. Az Önkormányzat a 2012. évi költségvetési beszámolója szerint 225 138 ezer Ft tárgyévi bevételt ért el, valamint 210 665 ezer Ft tárgyévi kiadást teljesített. A 2012. december 31-i könyvviteli mérleg szerint 858 608 ezer Ft értékű eszközvagyonnal rendelkezett, a rövid lejáratú kötelezettségállománya 2454 ezer Ft, hosszú lejáratú kötelezettségállománya nem volt.

A demokratikus társadalmakban alapvető igény, hogy a közpénzeket, a közvagyonot használók tevékenységükről elszámoljanak, ahhoz egyértelmű és érvényesíthető felelősségi szabályok társuljanak. Ennek a jogos igénynek az érvényesítéséhez meg kell teremteni azokat a folyamatokat, rendszereket, amelyek nélkülözhetetlenek az elszámoltatáshoz. Az elszámoltatás eredményes működtetéséhez szükség van a megfelelő információs, kontroll, értékelési és beszámolási rendszerek kialakítására.

Magyarországon az uniós csatlakozási tárgyalások idejére nyúlnak vissza a belső kontrollrendszer szabályozásának gyökerei. Az uniós elvárásoknak megfelelő új terminológia szerinti államháztartási belső pénzügyi ellenőrzési (ÁBPE) rendszer területén a jogharmonizáció 2003-ban teljes körűen megvalósult, míg az önkormányzati alrendszerre vonatkozó, Ötv.-ben megjelenített speciális szabályozás 2005-ben lépett hatályba. Az államháztartási belső kontrollrendszer koncepciója 2009-ben továbbfejlődött. A változások irányát mutatja, hogy a költségvetési szervek belső kontrollrendszere már magában foglalja

a korszerű, felelős szervezetrányítás elemeit (kontrollkörnyezet, kockázatkezelés, kontrolltevékenység, információ és kommunikáció, monitoring) is. E kontrollrendszer szabályozása háromszintű, a törvényi előírásokat az Áht. és a Mötvt., a rendeleti szintű szabályozást az Ávr. és a Bkr. tartalmazza, amelyeket útmutatói szinten az NGM által kiadott standardok és kézikönyvek támogatnak.

A belső kontrollrendszer azt a célt szolgálja, hogy a költségvetési szervek működésük és gazdálkodásuk során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen hajtsák végre, teljesítsék elszámolási kötelezettségeiket és megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, a károktól és a nem rendeltetésszerű használatától. A belső kontrollrendszer magában foglalja mindazon szabályokat, eljárásokat, gyakorlati módszereket és szervezeti struktúrákat, kockázatkezelési technikákat, kontrolltevékenységeket, amelyek segítséget nyújtanak a szervezetnek céljai eléréséhez.

Az ÁSZ a középtávú stratégiájában hangsúlyos szerepet szánt annak, hogy szilárd szakmai alapon álló, értékteremtő ellenőrzéseivel előmozdítsa a közpénzügyek átláthatóságát, rendezettségét. A számvevőszéki ellenőrzés nemzetközi alapelvei is rögzítik, hogy a megfelelő belső kontrollrendszer minimálisra csökkenti a hibák és szabálytalanságok kockázatát.

Az ellenőrzés célja annak megállapítása volt, hogy a belső kontrollrendszer elemeinek kialakítása, a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés, és a belső ellenőrzés szabályos működése biztosította-e az önkormányzatnál a közpénzfelhasználás szabályosságát, hozzájárult-e az értéket teremtő rend követelményének érvényesüléséhez.

Ennek keretében értékeltük, hogy:

- a jogszabályi előírásoknak megfelelően alakították-e ki a belső kontrollrendszer elemeit;
- a gazdálkodás folyamatában kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés kontrolltevékenységeit megfelelően működtették-e;
- biztosították-e a belső ellenőrzés szabályos működését;
- amennyiben az ÁSZ tett javaslatot a 2008–2011. évek közötti ellenőrzése kapcsán az Önkormányzatnak, intézkedtek-e azok végrehajtására.

Az ellenőrzés várható hasznosulását négy szinten tervezzük. A törvényalkotás számára összegzett tapasztalatok állnak rendelkezésre a belső kontrollrendszer önkormányzati területen való kialakításáról, működéséről és hatásairól, a belső ellenőrzés működéséről. Ennek alapján következtetést lehet levonni arról, hogy a belső kontrollrendszer kialakítására és működtetésére vonatkozó – jelenlegi, differenciálás nélküli – jogszabályi előírások reális követelményeket támasztanak-e az eltérő adottságú települési önkormányzatok esetében, illetve indokolt-e esetleges jogszabályi módosítás kezdeményezése. Az ellenőrzés az ellenőrzött számára visszajelzést ad a belső kontrollrendszer kialakításában és működésében fellépő hiányosságokról, javaslataival hozzájárul azok kiküszöböléséhez, amely csökkentheti a későbbi ellenőrzések gyakoriságát. Az el-

lenőrzés megállapításait és javaslatait más szervezetek is hasznosíthatják a rendezett gazdálkodási keretek kialakításához. A társadalom számára jelzi, hogy közpénz nem maradhat ellenőrizetlenül, az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással lesz a szervezetről kialakított összkép formálásában. A szervezeten belül lehetőség nyílik arra, hogy a megállapítások szintetizálásával az ÁSZ a hozzáadott értéket teremtő elemző tevékenységét és tanácsadó szerepét is erősítse.

Az önkormányzatok belső kontrollrendszere kialakításának, egyes kontrolltevékenységek és a belső ellenőrzés működésének ellenőrzéséről szóló jelentés I. fejezetének összegző része az ellenőrzés céljára ad rövid, szintetizáló összefoglalót, és tartalmazza a következtetéseket a II. fejezet részletes megállapításain alapulán. A jelentés intézkedést igénylő megállapításait és javaslatait az ellenőrzés során feltárt, a jelentés II. fejezetében rögzített részletes megállapítások alapozzák meg. A helyszíni ellenőrzés lezárásáig a helyi szabályozás változásait nyomon követtük.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzött időszak: a belső kontrollrendszer kialakításának megfelelősége esetében a 2012. évre, a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésgazolás és érvényesítés belső kontrollok működésének megfelelőségét és a belső ellenőrzés szabályszerű működését a 2012. január 1. és december 31-e közötti időszak eseményeit figyelembe véve értékeltük, míg az ÁSZ javaslatainak utóellenőrzése a 2008–2011. években végzett ellenőrzések nyilvánosságra hozott jelentéseiben tett javaslatok áttekintésére terjedt ki.

Az ellenőrzött szervezet: az Önkormányzat.

Az ellenőrzés jogszabályi alapját az ÁSZ tv. 1. § (3) bekezdése, az 5. § (2) és (6) bekezdése, valamint az Áht. 61. § (2) bekezdésének előírásai képezik.

Az ellenőrzés szakmai módszertana az ÁSZ hivatalos honlapján (www.asz.hu) közzétett szakmai szabályokon alapult, amely az INTOSAI által kiadott ISSAI figyelembevételével készült.

Az ellenőrzés lefolytatásához az Önkormányzat a kimutatások és a tanúsítvány elektronikus kitöltésével, valamint az ÁSZ által kért dokumentumok elektronikus megküldésével szolgáltatott adatokat. Az így rendelkezésre bocsátott adatok, információk kontrollja és a munkalapok kitöltése a helyszíni ellenőrzés keretében történt. A jelentésben használt fogalmak magyarázatát az 1. számú függelék, az ellenőrzés egyes területeinek értékelésénél alkalmazott egységes minősítési szempontokat a 2. számú függelék tartalmazza.

A belső kontrollrendszer kialakításának ellenőrzése során értékeltük a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer szabályozottságának megfelelőségét. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésgazolás és érvényesítés kontrollok működése megfelelőségének minősítéséhez az állományba nem tartozók megbízási díjai, a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási munkák, az egyéb üzemeltetési és fenntartási

szolgáltatások, a rendszeres szociális segélyek, valamint az államháztartáson kívülre teljesített működési és felhalmozási célú pénzeszközátadások közül kockázatelemzéssel választottuk ki az ellenőrzött kiadási jogcímeket. Az egyszerű véletlen mintavétellel kiválasztott tételek ellenőrzését többlépcsős megfelelőségi tesztek útján addig végeztük, amíg elegendő és megfelelő bizonyítékot szereztünk a vizsgált folyamatok kulcskontrolljai működésének megfelelő vagy nem megfelelő voltáról. Értékeljük az Önkormányzatnál a belső ellenőrzés működésének szabályosságát. Utóellenőrzésre nem került sor, mivel az ÁSZ az Önkormányzatnál a 2008–2011. évek között nem végzett ellenőrzést.

Az ÁSZ tv. 29. § (1) bekezdése szerint a jelentéstervezetet megküldtük a polgármester részére, aki az ÁSZ tv. 29. § (2) bekezdésében foglalt észrevételezési jogával nem élt, a jelentéstervezetre észrevételt nem tett.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

A belső kontrollrendszeren belül 2012-ben a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer kialakítását külön-külön és együttesen is értékeltük. A **belső kontrollrendszer kialakítása** az összesített értékelés alapján **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak.

A belső kontrollrendszer egyes területei kialakításának minősítése a következő:

Kontrollterület	Minősítés
Kontrollkörnyezet	nem megfelelő
Kockázatkezelési rendszer	részben megfelelő
Kontrolltevékenységek	részben megfelelő
Információs és kommunikációs rendszer	megfelelő
Monitoring rendszer	nem megfelelő

Megfelelőnek értékeltük az információs és kommunikációs rendszer kialakítását, mivel az a jogszabályi előírásokban foglaltakat figyelembe véve megteremtette e kontrollterületen a szabályszerű működés lehetőségét.

Részben megfelelőnek értékeltük a kockázatkezelési rendszer és a kontrolltevékenységek kialakítását, mivel a megállapított szabályozásbeli hiányosságok nem veszélyeztették e kontrollterületeken a szabályszerű működést.

Nem megfelelőnek értékeltük a kontrollkörnyezet és a monitoring rendszer kialakítását, mivel az ellenőrzésünk során megállapított szabályozásbeli hiányosságok magukban hordozzák a szabálytalan működés, valamint a korrupció kockázatát.

A 2012. évben az állományba nem tartozók megbízási díjaival, valamint a külső szolgáltatók által végzett karbantartási, kisjavítási munkákkal kapcsolatos kifizetések során a pénzügyi folyamatokban **kulcsszerepet betöltő** teljesítésgazolás és érvényesítés **belső kontrollok működése gyenge** volt. Gyengének értékeltük a két kulcskontroll együttes működését, mivel azok nem biztosították a hibák megelőzését, feltárását.

A számvevőszéki ellenőrzés az ellenőrzött kifizetésekkel összefüggésben a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján kár bekövetkeztére utaló adatot, tényt nem állapított meg, azonban a gazdálkodásban kulcsszerepet betöltő

kontrollok működésében feltárt hiányosságok miatt fennáll a hibák bekövetkezésének kockázata. A nem megfelelően működtetett belső kontrollok korrupciós kockázatot hordoznak.

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési feladatokat a Társulás útján látta el. A 2012. évben a **belső ellenőrzés működése** a jogszabályi előírásoknak **megfelelt**, azonban a belső ellenőrzés nem tárta fel a belső kontrollrendszer kialakításának, valamint a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működésének hiányosságait.

Az ÁSZ tv. 33. § (1) bekezdésében foglaltak értelmében az ellenőrzött szervezet vezetője köteles a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőre nem küldi meg a szervezet, vagy az ÁSZ tv. 33. § (2) bekezdésében foglalt póthatáridő elteltével megküldött intézkedési terv továbbra sem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvény 33. § (3) bekezdés a)–b) pontjaiban foglaltakat érvényesítheti.

Az ellenőrzés intézkedést igénylő megállapításai és javaslatai:

a polgármesternek

1. A polgármester, mint kötelezettségvállaló – az Ávr. 57. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére – nem jelölte ki 2012. március 30-át követően írásban az Önkormányzat kiadási előirányzatai vonatkozásában a teljesítésigazolására jogosult személyeket.

Javaslat:

Jelölje ki az Ávr. 57. § (4) bekezdésében foglaltak szerint a teljesítésigazolásra jogosult személyeket.

2. Az Önkormányzat nevében történt kötelezettségvállalásra – az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor.

Javaslat:

Intézkedjen arról, hogy az Önkormányzat nevében történő kötelezettségvállalásra az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – az Ávr. 53. §-ában meghatározott kivételekkel – kizárólag a pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban kerüljön sor.

3. A számvevőszéki ellenőrzés megállapításai alapján az Önkormányzatnál a belső kontrollrendszer kialakítása összefoglalóan értékelve nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak, a kulcskontrollok működése gyenge volt, a belső ellenőrzés működése ugyan megfelelt a jogszabályi előírásoknak, azonban nem tárta fel, ezáltal nem is javított ki a hiányosságokat. A megállapított szabályozásbeli és működésbeli hiányosságok magukban hordozzák a szabálytalan működés kockázatát.

Javaslat:

Kísérje figyelemmel a Mötv. 115. § (1) bekezdésében foglaltak alapján az Önkormányzat gazdálkodásának szabályszerűségét. A Mötv. 67. § f) pontja alapján gondoskodjon a belső kontrollrendszer működésére vonatkozó jogszabályi rendelkezések be nem tartása, valamint a teljesítésigazolás, illetve az érvényesítés kontrollokkal összefüggésben feltárt hiányosságok, szabálytalanságok tekintetében az esetleges munkajogi felelősséggel kapcsolatos körülmények kivizsgálásáról, majd a vizsgálat eredményének függvényében tegye meg a szükséges intézkedéseket.

a jegyzőnek (Füle Község Önkormányzata vonatkozásában)

1. a kontrollkörnyezettel kapcsolatban:

A körjegyző nem kezdeményezte az Áht.-ban foglaltak ellenére a hivatali SZMSZ Képviselő-testület elé terjesztését és nem készítette elő megfelelő időben a vagyongazdálkodási rendelet módosítását. A Kttv.-ben előírtak ellenére a Körjegyzőségen dolgozó köztisztviselők munkateljesítményét írásban nem értékelte. Az Ötv.-ben előírt feladata ellenére nem készítette elő a Kttv.-ben előírt, a köztisztviselőkkel szembeni hivatásetikai alapelvek részletes tartalmának, valamint az etikai eljárás szabályainak dokumentumát. A leltározás gyakoriságát nem Áhsz₁-ben előírtak figyelembevételével határozta meg [II. Részletes megállapítások, 1.1. A kontrollkörnyezet, 2., 5., 16., 25., 46. és 47. sorszámú megállapítás].

Javaslat:

Intézkedjen az Áht. 69. § (2) bekezdése, a Bkr. 3. § a) pontja és 6. §-a alapján a jelentés II. Részletes megállapítások, 1.1. A kontrollkörnyezet 2., 5., 16., 25., 46. és 47. sorszámú megállapításaiban foglalt hibák, hiányosságok kijavításáról, megszüntetéséről az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

2. a kockázatkezelési rendszerrel kapcsolatban:

A körjegyző Bkr.-ben foglaltak ellenére a kockázatok kezelése érdekében előírt intézkedések teljesítése folyamatos nyomon követési módját nem határozta meg. A Vagyonynyilatkozat-tételről szóló tv-ben foglaltak ellenére a vagyonyilatkozat-tételre kötelezettek körét a képviselő-testületi SZMSZ nem tartalmazta, továbbá a köztisztviselők vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségét érvényes hivatali SZMSZ hiányában nem rögzítették [II. Részletes megállapítások, 1.2. A kockázatkezelési rendszer, 10. és 13. sorszámú megállapítás].

Javaslat:

Intézkedjen az Áht. 69. § (2) bekezdése, a Bkr. 3. § b) pontja és 7. §-a, valamint a Vagyonynyilatkozat-tételi kötelezettségről szóló tv alapján a jelentés a jelentés II. Részletes megállapítások, 1.2. A kockázatkezelési rendszer 10. és 13. sorszámú megállapításaiban foglalt hibák, hiányosságok kijavításáról, megszüntetéséről az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

3. a kontrolltevékenységekkel kapcsolatban:

A körjegyző az Áht.-ban foglaltak ellenére nem határozta meg a gazdasági feladatot ellátó vezető és az alkalmazottak helyettesítésének rendjét, valamint a Kttv.-ben foglaltak ellenére nem szabályozta a Körjegyzőségen a köztisztviselő jogviszonya megszüntetése (megszűnés) esetére a munkakör átadása és a munkáltatóval való elszámolás rendjét. A pénzügyi ellenjegyzésre jogosult az Ávr.-ben előírtak ellenére nem rendelkezett az előírt végzettséggel, illetve pénzügyi-számviteli képesítéssel [II. Részletes megállapítások, 1.3. A kontrolltevékenységek, 21., 28. és 32. sorszámú megállapítás]

Javaslat:

Intézkedjen az Áht. 69. § (2) bekezdése, a Bkr. 3. § c) pontja és 8. §-a, valamint a Kttv. 74. § (1) bekezdése alapján a jelentés II. Részletes megállapítások, 1.3. A kontrolltevékenységek 21., 28. és 32. sorszámú megállapításaiban foglalt hibák, hiányosságok kijavításáról, megszüntetéséről az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

4. a monitoring rendszerrel kapcsolatban:

A körjegyző a Bkr.-ben foglaltak ellenére nem alakított ki a Körjegyzőség tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert, valamint nem készített a külső ellenőrzések megállapításainak hasznosítására intézkedési tervet. A Bkr. 1. melléklete szerinti nyilatkozatban nem értékelte 2011. évre vonatkozóan a Körjegyzőség belső kontrollrendszerének minőségét, továbbá a belső ellenőrzési jelentésben foglalt javaslatokhoz kapcsolódóan készített intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót nem készítette el [II. Részletes megállapítások, 1.5. A monitoring rendszer, 1., 9., 12. és 18. sorszámú megállapítás].

Javaslat:

Intézkedjen az Áht. 69. § (2) bekezdése, a Bkr. 3. § e) pontja és 10. §-a alapján a jelentés II. Részletes megállapítások, 1.5. A monitoring rendszer 1., 9. 12. és 18. sorszámú megállapításában foglalt hibák, hiányosságok kijavításáról, megszüntetéséről az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

5. a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő kontrollokkal kapcsolatban:

A teljesítésigazolás és az érvényesítés nem felelt meg az Áht.-ban és az Ávr.-ben foglaltaknak [II. Részletes megállapítások, 2. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működése, 1-2. pontban foglalt megállapítás].

A körjegyző a Ktv.-ben és a Kttv.-ben foglaltak ellenére megbízási szerződést kötött olyan feladat elvégzésére, amelyre csak köztisztviselői kinevezés adható [II. Részletes megállapítások, 2. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működése, 3. pontban foglalt megállapítás].

Javaslat:

Intézkedjen az Áht. 37-38. §-ában, az Ávr. 55-59. §-ában és az Áhsz.² 39. § (1) bekezdésében, valamint a 14. számú mellékletének II. pontjában foglaltak alapján, hogy a teljesítésigazolás és az érvényesítés vonatkozásában, valamint azok ellenőrzése során a kötelezettségvállalással, a pénzügyi ellenjegyzéssel, az utalványozással, a kötelezettségvállalások nyilvántartásba vételével kapcsolatban feltárt, a jelentés II. Részletes megállapítások, 2. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működése 1-2. pontjában szereplő megállapításokban foglalt hibák, hiányosságok kijavítása, megszüntetése az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történjen meg;

Intézkedjen arról, hogy az olyan feladat elvégzésére, amelyre a Kttv.-ben foglaltak alapján megbízási szerződés nem köthető, kizárólag köztisztviselői kinevezés alapján kerüljön sor a jelentés II. Részletes megállapítások, 2. A pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működése 3 pontjában szereplő megállapításban foglalt hibák, hiányosságok kijavítása, megszüntetése érdekében az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

6. a belső ellenőrzés működésével kapcsolatban:

A belső ellenőrzés működésében a számvevőszéki ellenőrzés kisebb hiányosságokat tárt fel, amely nem felelt meg a Bkr.-ben foglalt rendelkezéseknek. [II. Részletes megállapítások, 3. A belső ellenőrzés működése, 7., 8.a), 11-12., 19. és 27. sorszámú megállapítása].

Javaslat:

Intézkedjen az Áht. 69. § (2) bekezdése, a Bkr. 3. § e) pontja és a 10. §-a alapján a jelentés II. Részletes megállapítások, 3. A belső ellenőrzés működése 7., 8.a), 11-12., 19. és 27. sorszámú megállapításában foglalt hibák, hiányosságok kijavításáról, megszüntetéséről az ott megjelölt jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT BELSŐ KONTROLLRENDSZERÉNEK KIALAKÍTÁSA

A belső kontrollrendszeren belül 2012-ben a kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a monitoring rendszer kialakítását külön-külön és együttesen is értékeltük. **A belső kontrollrendszer kialakítása** az összesített értékelés alapján **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak.

1.1. A kontrollkörnyezet

A **kontrollkörnyezet kialakítása** – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – a jogszabályi előírásoknak **nem felelt meg**, mert:

Sorszám ¹	Megállapítás	Megjegyzés
2.	A körjegyző a – Htv. 140. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére – nem készítette el a gazdasági programtervezetet, így a Képviselő-testület az Ötv. 91. § (1) és (7) bekezdésében foglaltak ellenére nem határozta meg az Önkormányzat gazdasági programját.	2013. január 1-jétől a Mötv. 116. § (1) és (5) bekezdése szabályozza, hogy a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, és a gazdasági programot az alakuló ülést követő hat hónapon belül fogadja el.
5.	A hivatali SZMSZ-t a körjegyző kiadmányozta, de nem kezdeményezte annak képviselő-testületi jóváhagyását, így a hivatali SZMSZ-t – az Áht. 9. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltak ellenére – a Képviselő-testület nem hagyta jóvá.	Jenő és Füle községek önkormányzatainak képviselő-testületei a 2013. december 17-ei és december 19-ei képviselő-testületi üléseken elfogadták a közös önkormányzati hivatal szervezeti és működési szabályzatát. 2013. január 1-jétől az Áht. 9. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakat figyelembe véve, a költségvetési szerv szervezeti és működési szabályzatának jóváhagyása az irányító, felügyeleti szerv hatásköre.

¹ A megállapítás számozása az Önkormányzat által az adatszolgáltatás során kitöltött kimutatások kérdéseinek sorszámával azonos.

16.	Az ellenőrzött időszakban a körjegyző az Ötv. 36. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére – figyelemmel az Nvtv. 18. § (1) és (12) bekezdésében meghatározott határidőre – nem készítette elő a vagyongazdálkodási rendelet módosítását annak érdekében, hogy az megfeleljen az Nvtv. 3. § (1) bekezdés 6. pontja, 5. §-a, 11. § (16) bekezdése, valamint a 13. § (1) bekezdése előírásainak.	A 2013. évben a Képviselő-testület elfogadta a vagyongazdálkodási rendeletet ₂ –t. A jegyző részére az önkormányzat működésével kapcsolatos feladatok ellátásáról való gondoskodást 2013. január 1-jétől a Möt. 81. § (3) bekezdés c) pontja írja elő.
25.	A körjegyző az Áhsz. ₁ 37. § (7) bekezdésébe foglaltak ellenére a mérlegben kimutatott eszközök kétévenkénti leltározását önkormányzati rendelet (határozat) hiányában írta elő a leltározási szabályzatban.	2014. január 1-jétől az Áhsz. ₂ 22. §-ában előírtak szerint a leltározásra a Számv. tv. 69. §-ában foglalt rendelkezéseit kell alkalmazni.
46.	A körjegyző – a Kttv. 130. § (1) bekezdésében előírtak ellenére – a Körjegyzőségben dolgozó köztisztviselők munkateljesítményét írásban nem értékelte.	
47.	A Képviselő-testület – a Kttv. 231. § (1) bekezdése ellenére – nem állapította meg a Kttv. 83. §-ában előírt, a köztisztviselőkkel szembeni hivatásetikai alapelvek részletes tartalmát, valamint az etikai eljárás szabályait, mivel a körjegyző a 2012. évben – az Ötv. 36. § (2) bekezdés a) pontjában előírt feladata ellenére – nem készítette elő ennek dokumentumát.	A 2013. évben a körjegyző előkészítette az etikai szabályzatot, amelyet Füle és Jenő községek önkormányzatainak képviselő-testületei a 2014. február 3-ai és február 4-ei képviselő-testületi üléseken elfogadtak.

1.2. A kockázatkezelési rendszer

A kockázatkezelési rendszer kialakítása – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **részben felelt** meg a jogszabályi előírásoknak.

A körjegyző elkészítette a Körjegyzőség kockázatkezelési szabályzatát, gondoskodott a Körjegyzőség tevékenységében rejlő kockázatok azonosításáról, értékeléséről, és meghatározta az egyes kockázatok kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A vagyonyilatkozat-tételre kötelezettek a nyilatkozattételi kötelezettségüknek a jogszabályban előírt gyakorisággal eleget tettek.

A kockázatkezelési rendszer kialakítása az értékelés szempontjából az alábbi kisebb súlyú hiányosságok miatt részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak:

Sor-szám	Megállapítás	Megjegyzés
10.	A körjegyző a Bkr. 7. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére a kockázatok kezelése érdekében előírt intézkedések teljesítése folyamatos nyomon követési módját nem határozta meg.	
13.	A Vagyonnyilatkozat-tételről szóló tv. 4. § d) pontjában foglaltak ellenére a vagyonnyilatkozat-tételre kötelezettek körét a képviselő-testületi SZMSZ -ben nem rögzítették, továbbá a körjegyző a Vagyonnyilatkozat-tételről szóló tv. 4. § a) pontjában foglaltak ellenére – érvényes, a Körjegyzőségre vonatkozó szervezeti és működési szabályzat hivatali SZMSZ hiányában – a vagyonnyilatkozat-tételre kötelezett köztisztviselők körét hivatali SZMSZ-ben nem rögzítette.	Jenő és Füle községek önkormányzatainak képviselő-testületei a 2013. december 17-ei és december 19-ei képviselő-testületi üléseken elfogadták a közös önkormányzati hivatal szervezeti és működési szabályzatát.

1.3. A kontrolltevékenységek

A kontrolltevékenységek kialakítása – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – a jogszabályi előírásoknak **részben megfelelt.**

A körjegyző a kontrolltevékenység részeként előírta a folyamatba épített, előzetes, utólagos és vezetői ellenőrzést a költségvetés tervezése, a beszerzések lebonyolítása, a vagyonhasznosítási tevékenység és a támogatások elszámolása vonatkozásában.

A gazdálkodási szabályzatban a körjegyző meghatározta a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése, a teljesítésigazolás, az érvényesítés és az utalványozás módját. Szabályozta továbbá az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő kifizetések rendjét.

A körjegyző az iratkezelési szabályzatban előírta az iratok és az adatok védelmét, szabályozta az üzemeltetés és adatbiztonság feladatait és meghatározta az ehhez kapcsolódó hatásköröket.

Az ügyrendben és a számviteli politikában a körjegyző meghatározta az időközi és éves beszámolók elkészítésének feladatait és a beszámolási eljárásokhoz kapcsolódó felelősségi köröket. Az éves költségvetési beszámoló elkészítésével megbízott személy rendelkezett a jogszabályban előírt képesítéssel és a tevékenység ellátására jogosító engedéllyel. A körjegyző az érvényesítési feladatra a jogszabályban előírt szakképzettséggel rendelkező, a Körjegyzőség állományában dolgozó köztisztviselőt jelölt ki.

A kontrolltevékenység kialakítása az értékelés szempontjából az alábbi kisebb súlyú hiányosságok miatt részben felelt meg a jogszabályi előírásoknak:

Sorszám	Megállapítás
10.	A polgármester, mint kötelezettségvállaló – az Ávr. 57. § (4) bekezdésében foglaltak ellenére – nem jelölte ki 2012. március 30-át követően írásban az Önkormányzat kiadási előirányzatai vonatkozásában a teljesítésigazolására jogosult személyeket.
21.	A körjegyző az Ávr. 13. § (5) bekezdés előírása ellenére nem határozta meg a gazdasági feladatot ellátó vezető és alkalmazottak helyettesítésének rendjét.
28.	A pénzügyi ellenjegyzésre jogosult körjegyző – az Ávr. 55. § (3) bekezdésében előírtak ellenére – nem rendelkezett az előírt végzettséggel, illetve pénzügyi-számviteli képesítéssel.
32.	A körjegyző – a Kttv. 74. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – nem szabályozta a Körjegyzőségen a köztisztviselő jogviszonya megszüntetése (megszűnés) esetére a munkakör átadása és a munkáltatóval való elszámolás rendjét.

1.4. Az információs és kommunikációs rendszer

Az információs és kommunikációs rendszer kialakítása – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **megfelelt** a jogszabályi előírásoknak.

A körjegyző szabályozta a szervezeten belüli és a külső feleknek történő információátadás módját, a szervezeten kívülről érkező információk kezelésének rendjét. Szabályozta a kötelezően közzeendő adatok nyilvánosságra hozatalának és a közérdekű adatok megismerésére irányuló igények teljesítésének rendjét. A Körjegyzőség rendelkezett az Info tv. előírásainak megfelelő adatvédelmi és adatbiztonsági szabályzattal. Az Önkormányzat az elektronikus közzétételi kötelezettségének a 2012. évben eleget tett.

A Körjegyzőség rendelkezett a Magyar Nemzeti Levéltár és a megyei kormányhivatal egyetértésével kiadott a jogszabályi előírásoknak megfelelő tartalmú iratkezelési szabályzattal. A Körjegyzőség szabálytalanságkezelési szabályzata tartalmazza a szabálytalansági gyanú észlelésével, jelentésével kapcsolatos részletes eljárásrendet.

1.5. A monitoring rendszer

A monitoring rendszer kialakítása – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **nem felelt meg** a jogszabályi előírásoknak, mert:

Sorszám	Megállapítás	Megjegyzés
1.	A körjegyző – a Bkr. 3. § e) pontjában és a 10. §-ában foglaltak ellenére – nem	

	alakított ki a Körjegyzőség tevékenységének, a célok megvalósításának nyomon követését biztosító rendszert.	
9.	A körjegyző a Bkr. 11. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére – a Bkr. 1. mellékletében foglalt nyilatkozatban – a 2011. évre vonatkozóan nem értékelte a Körjegyzőség belső kontrollrendszerének minőségét.	
12.	A körjegyző – a Bkr. 13. § (2) bekezdésében foglalt előírás ellenére – a külső ellenőrzések megállapításainak hasznosítására intézkedési tervet nem készített.	A Magyar Államkincstár 2012-ben ellenőrizte a 2011. évi központi költségvetési támogatások év végi elszámolásának szabályszerűségét.
18.	A körjegyző – a Bkr. 46. § (1) bekezdésében foglalt előírás ellenére – a belső ellenőrzési jelentésben foglalt javaslatokhoz kapcsolódóan készített intézkedési tervben meghatározott egyes feladatok végrehajtásáról szóló beszámolót nem készítette el.	

Az Önkormányzat törvényességi felügyeletét ellátó Kormányhivatal törvényességi felhívással vagy más törvényességi felügyeleti eszközzel 2012-ben nem élt.

2. A PÉNZÜGYI FOLYAMATOKBAN KULCSSZEREPET BETÖLTŐ TELJESÍTÉSIGAZOLÁS ÉS ÉRVÉNYESÍTÉS BELSŐ KONTROLLOK MŰKÖDÉSE

A 2012. évben az állományba nem tartozók megbízási díjaival, valamint a külső szolgáltatók által végzett karbantartással, kisjavítással kapcsolatos kifizetések során – összefoglalóan értékelve – a pénzügyi folyamatokban **kulcsszerpet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működésének megfelelése gyenge volt**, mert:

Kontrollok sorszáma	Megállapítás	Megjegyzés
Teljesítésigazolás		
1.	A teljesítésigazolást – az Áht. 38. § (1) bekezdésében és az Ávr. 57. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak ellenére – nem az arra jogosult személy végezte, vagy nem szabályszerűen történt.	
Érvényesítés		
2.	Az érvényesítés az Ávr. 58. § (3) bekezdésében előírtak ellenére nem volt szabályszerű, mivel az Ávr. 60. § (3) bekezdése szerint vezetett nyilvántartás (aláírás-minta) alapján nem volt megállapítható, hogy a keltezéssel ellátott aláírás az érvényesítésre kijelölt személytől származott.	

Az érvényesítő – az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – a fedezetet nem tudta ellenőrizni, mert a kötelezettségvállalásokat – az Ávr. 56. § (1) bekezdése előírása ellenére – 2012-ben nem vették nyilvántartásba.

Az érvényesítő – az Ávr. 58. § (2) bekezdésben előírtak ellenére – nem jelezte az utalványozónak, hogy a megelőző ügymenetben a teljesítésigazolást nem az arra jogosult személy végezte, vagy nem szabályszerűen történt; az Önkormányzat nevében kötött szerződést az – Ávr. 52. § (6) bekezdésében foglaltak ellenére – nem a polgármester írta alá, valamint a Körjegyzőség és az Önkormányzat kiadási előirányzatai terhére vállalt kötelezettségvállalásokra – az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében előírtak ellenére – pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor.

Az Ávr. 56. § (1) bekezdés 2014. január 1-jétől módosult, a kötelezettségvállalások nyilvántartását az Áhsz.₂ 39. § (1) bekezdés és a 14. számú melléklet II. pontja tartalmazza.

Az érvényesítés során feltárt egyéb hiányosság

3. A körjegyző 2012. január 30-án könyvelési feladatok elvégzésére kötött megbízási szerződést, amellyel nem tartotta be a Ktv. 1. § (9) bekezdésében és a Kttv. 8. § (2) bekezdésében foglaltakat, mert nem vette figyelembe, hogy a közigazgatási szerv közhatalmi, irányítási, ellenőrzési és felügyeleti hatáskörének gyakorlásával közvetlenül összefüggő, valamint ügyviteli feladat ellátására kizárólag közszolgálati jogviszony létesíthető.

Az utalványon nem tüntették fel – az Ávr. 59. § (3) bekezdés f) pontjában előírtakat figyelmen kívül hagyva – a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát, valamint az Áhsz.₁ 2. § (1) bekezdése alapján a Számv. tv. 167. § (1) bekezdés h) pontjában előírt, a könyvelés módjára és az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozást.

2014. január 1-jétől az Áhsz.₂ 52. §-a tartalmazza.

A 2012. évben az **állományba nem tartozók megbízási díjainak kifizetése során** a teljesítésigazolás és az érvényesítés **kulcskontrollok működésének megfelelőége gyenge volt**, mert:

- a teljesítésigazolást az irodai kisegítő munkával kapcsolatos kifizetést megelőzően – az Ávr. 57. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére – kijelölés hiányában nem az arra jogosult személy végezte;
- Az érvényesítés a könyveléssel és az irodai kisegítő munkával kapcsolatos kifizetéseket megelőzően az Ávr. 58. § (3) bekezdésében előírtak ellenére nem volt szabályszerű, mivel az Ávr. 60. § (3) bekezdése szerint vezetett nyilvántartás (aláírás-minta) alapján nem volt megállapítható, hogy a keltezéssel ellátott aláírás az érvényesítésre kijelölt személytől származott;

- az érvényesítő – az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – az Önkormányzat és a Körjegyzőség kiadási előirányzata terhére teljesített megbízási díjak kifizetését megelőzően nem tudta ellenőrizni a fedezet meglétét, mert a kötelezettségvállalásokat – az Ávr. 56. § (1) bekezdése előírása ellenére – 2012-ben nem vették nyilvántartásba;
- az érvényesítő – az Ávr. 58. § (2) bekezdésben előírtak ellenére – nem jelezte az utalványozónak, hogy a megelőző ügymenetben a teljesítésigazolást nem az arra jogosult személy végezte, az Önkormányzat nevében kötött, az irodai kisegítő munkával kapcsolatos megbízási szerződést – az Ávr. 52. § (6) bekezdésében és a gazdálkodási szabályzatban foglaltak ellenére – nem a polgármester írta alá, valamint a Körjegyzőség és az Önkormányzat kiadási előirányzatai terhére vállalt – a könyveléssel és az irodai kisegítő munkával összefüggő – kötelezettségvállalásokra – az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében előírtak ellenére – pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor.

Az utalványokon nem tüntették fel – az Ávr. 59. § (3) bekezdés f) pontjában előírtakat figyelmen kívül hagyva – a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát, valamint a könyveléssel kapcsolatos megbízási díj kifizetéséhez kapcsolódó utalványokon az Áhsz., 2. § (1) bekezdése alapján a Számv. tv. 167. § (1) bekezdés h) pontjában előírt, a könyvelés módjára és az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozást.

A 2012. évben a **külső szolgáltatók által végzett karbantartási és kisjavítási munkák kifizetése során** a teljesítésigazolás és az érvényesítés **kulcskontrollok működésének megfelelőse gyenge volt**, mert:

- a teljesítésigazoló – az Ávr. 57. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – a számítógép karbantartással kapcsolatos kifizetést megelőzően ellenőrizhető okmányok (a gazdálkodási szabályzatban előírt belső bizonylat és munkalap) hiányában nem ellenőrizte az összecszerúségét és az ellenszolgáltatás teljesítését;
- a teljesítésigazolást a gumiszereléssel, gépkocsijavítással, kerékszereléssel kapcsolatos kifizetéseket megelőzően – az Ávr. 57. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére – nem az arra jogosult személy végezte;
- az érvényesítés a számítógép karbantartással, gumiszereléssel, gépkocsijavítással kapcsolatos kifizetéseket megelőzően az Ávr. 58. § (3) bekezdésében előírtak ellenére nem volt szabályszerű, mivel az Ávr. 60. § (3) bekezdése szerint vezetett nyilvántartás (aláírás-minta) alapján nem volt megállapítható, hogy a keltezéssel ellátott aláírás az érvényesítésre kijelölt személytől származott;
- az érvényesítő – az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – az Önkormányzat kiadási előirányzata terhére teljesített karbantartási és kisjavítási munkákhoz kapcsolódó kifizetéseket megelőzően nem tudta ellenőrizni a fedezet meglétét, mert a kötelezettségvállalásokat – az Ávr. 56. § (1) bekezdése előírása ellenére – 2012-ben nem vették nyilvántartásba;
- az érvényesítő – az Ávr. 58. § (2) bekezdésben előírtak ellenére – nem jelezte az utalványozónak, hogy a megelőző ügymenetben a teljesítésigazolást nem

az arra jogosult személy végezte, vagy ellenőrizhető okmányok (a gazdálkodási szabályzatban előírt belső bizonylat és munkalap) hiányában nem szabályszerűen történt, az Önkormányzat nevében a számítógép karbantartásra kötött szerződést – az Ávr. 52. § (6) bekezdésében és a gazdálkodási szabályzatban foglaltak ellenére – nem a polgármester írta alá, valamint erre a kötelezettségvállalásra – az Áht. 37. § (1) bekezdésében és az Ávr. 55. § (1) bekezdésében előírtak ellenére – pénzügyi ellenjegyzés nélkül került sor,

Az utalványokon nem tüntették fel – az Ávr. 59. § (3) bekezdés f) pontjában előírtakat figyelmen kívül hagyva – a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát, valamint a gumiszereléshez, gépkocsijavításhoz kapcsolódó utalványokon az Áhsz. 2. § (1) bekezdése alapján a Számv. tv. 167. § (1) bekezdés h) pontjában előírt, a könyvelés módjára és az érintett könyvviteli számlákra történő hivatkozást.

A számvevőszéki ellenőrzés az ellenőrzött kifizetésekkel összefüggésben a rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján kár bekövetkeztére utaló adatot, tényt nem állapított meg azonban a gazdálkodásban kulcsszerepet betöltő kontrollok működésében feltárt hiányosságok miatt fennáll a hibák bekövetkezésének kockázata.

3. A BELSŐ ELLENŐRZÉS MŰKÖDÉSE

Az Önkormányzatnál a **belső ellenőrzés működése** – a 2. számú függelékben részletezett kritériumrendszer alapján végzett értékelés szerint – **megfelelt** a jogszabályi előírásoknak, azonban a belső ellenőrzés nem tárta fel a belső kontrollrendszer kialakításának, valamint a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő teljesítésigazolás és érvényesítés belső kontrollok működésének hiányosságait.

Az Önkormányzat a belső ellenőrzési feladatokat – képviselő-testületi döntés alapján – Társulás útján biztosította. A Társulás megbízásából a belső ellenőrzési feladatokat Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Polgármesteri Hivatalának Ellenőrzési Irodája látta el. A belső ellenőrzési kézikönyv a jogszabályi előírásoknak megfelelt. A belső ellenőrzést végzők megfelelő iskolai végzettséggel és szakképzettséggel rendelkeztek. A belső ellenőrzés az éves ellenőrzési tervben foglalt ellenőrzést végrehajtotta, elkészítette az ellenőrzési programot és az ellenőrzési jelentést. Az ellenőrzött szervezet intézkedési tervet készített, a belső ellenőrzési vezető nyilvántartást vezetett a belső ellenőrzésekről, illetve az azokban szereplő javaslatok alapján megtett intézkedésekről.

A belső ellenőrzés működése az alábbi kisebb hiányosságok mellett megfelelt a jogszabályi előírásoknak:

Sorszám	Megállapítás	Megjegyzés
7.	A belső ellenőrzési vezető – a Bkr. 22. § (1) bekezdés b) pontjában, 29. § (1) bekezdésében és a 30. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – stratégiai ellenőrzési tervet nem készített.	

8.a)	A 2013. évi ellenőrzési terv – a Bkr. 31. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltak ellenére – nem tartalmazta az ellenőrzési tervet megalapozó elemzések és a kockázatelemzés eredményének összefoglaló bemutatását.	
11., 12.	A belső ellenőrzési vezető által összeállított 2013. évi belső ellenőrzési terv – a Bkr. 31. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére – nem alapult a stratégiai ellenőrzési tervben és a kockázatelemzés alapján felállított prioritásokon.	
19.	Az ellenőrzési programot – a Bkr. 33. § (2) bekezdésében foglalt előírás ellenére – nem a belső ellenőrzési vezető hagyta jóvá.	Az ellenőrzési programot Székesfehérvár Megyei Jogú Város jegyzője hagyta jóvá.
27.	A belső ellenőrzési vezető – a Bkr. 22. § (1) bekezdés g) pontjában, 49. § (1) bekezdésében foglaltak ellenére – a 2011. évre vonatkozó éves ellenőrzési jelentést nem készítette el.	

Az Önkormányzat az ÁSZ-tól a 2011., 2012. és 2013. években integritás kérdőív kitöltésére nem kapott felkérést. A Körjegyzőség a 2011., 2012. és 2013. években integritás kérdőív kitöltésére kapott felkérést, amelynek lehetőségével egyik évben sem élt. A 2013. évi belső ellenőrzési terv megalapozását szolgáló kockázatelemzés elmaradása arra utal, hogy az Önkormányzatnak még fejlődést kell elérnie az integritási szemlélet érvényesítésében.

Budapest, 2014. 05. hó 25 nap



Tomokos László

elnök

Függelék: 2 db

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

belső ellenőrzés	Független, tárgyilagos bizonyosságot adó és tanácsadó tevékenység, amelynek célja, hogy az ellenőrzött szervezet működését fejlessze és eredményességét növelje, az ellenőrzött szervezet céljai elérése érdekében rendszerszemléletű megközelítéssel és módszeresen értékeli, illetve fejleszti az ellenőrzött szervezet irányítási és belső kontrollrendszerének hatékonyságát. (Forrás: Bkr. 2. § b) pontja)
belső kontrollrendszer	A belső kontrollrendszer a kockázatok kezelése és tárgyilagos bizonyosság megszerzése érdekében kialakított folyamatrendszer, amely azt a célt szolgálja, hogy a működés és gazdálkodás során a tevékenységeket szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan, eredményesen hajtsák végre, az elszámolási kötelezettségeket teljesítsék, megvédjék az erőforrásokat a veszteségektől, károktól és nem rendeltetésszerű használatától. (Forrás: Áht. 69. § (1) bekezdése)
belső kontrollrendszer területei	A kontrollkörnyezet, a kockázatkezelési rendszer, a kontrolltevékenységek, az információs és kommunikációs rendszer, valamint a nyomon követési (monitoring) rendszer. (Forrás: Bkr. 3. §-a)
egyszerű véletlen mintavétel	Az alapsokaságból egyszerű véletlen kiválasztással képzett részsokaság. (Forrás: Az ÁSZ ellenőrzési mintavételezés támogatásához készült segédletének 4.1.1. pontja)
integritás	Az integritás elvek, értékek, cselekvések, módszerek, intézkedések konzisztenciáját jelenti: olyan magatartásmódot, amely meghatározott értékeknek felel meg. Az integritás a közszféra esetében a társadalom által elvárt nyilvánossági, átláthatósági, illetve jogi/etikai normáknak történő megfelelést jelenti. (Forrás: a http://integritas.asz.hu honlapon közzétett „A 2012. évi integritás felmérés eredményeinek összefoglalója” című dokumentum 3. oldal 1. bekezdése)
kockázat	A kockázat annak a valószínűségét jelenti, hogy egy vagy több esemény vagy intézkedés nem kívánt módon befolyásolja a rendszer működését, céljainak megvalósulását. (Forrás: Javaslatok a korrupciós kockázatok kezelésére – Kockázatkezelési és ellenőrzési módszertan 35. oldal, ÁSZ)
kockázatkezelési rendszer	Olyan irányítási eszközök és módszerek összessége, melynek elemei a szervezeti célok elérését veszélyeztető tényezők (kockázatok) azonosítása, elemzése, csoportosítása, nyomon követése, valamint szükség esetén a kockázati kitettség mérséklése. (Forrás: Bkr. 2. § m) pontja)

kontrollkörnyezet	A kontrollkörnyezet alakítja ki a szervezet belső kontrollrendszerhez való viszonyát, hozzáállását, befolyásolja az alkalmazottak belső kontrollal kapcsolatos tudatosságát, magatartását. Elemei a személyes és szakmai elkötelezettség és a vezetés, valamint az alkalmazottak által vallott erkölcsi értékek; a szakmai hozzáértés iránti elkötelezettség; a felső vezetés hozzáállása – a vezetés filozófiája és tevékenységének stílusa; a szervezeti struktúra; a humánerőforrás-politika és gazdálkodási gyakorlat.
kontrolltevékenységek	A kontrolltevékenységek azok a politikák és eljárások, amelyeket a kockázatok megoldására hoznak létre a szervezet céljainak teljesítése érdekében.
kommunikáció	Az a tevékenység, melynek során információ továbbítása valósul meg. A kommunikációs folyamat résztvevői között tájékoztatás történik, mely során tényeket, ezek magyarázatát közlik. <i>„A szervezetben eredményes kommunikációnak kell áramlania lefelé, horizontálisan és felfelé, a szervezet egészében és annak valamennyi elemében.”</i>
korruptió	Azok a cselekmények, amelyek során a köz érdekében való eljárással megbízott és döntéshozatali felelősséggel felruházott személy a köz érdeke helyett önös vagy részérdekeket követve, mástól jogtalan vagy etikátlan előnyt elfogadva és őt jogtalan vagy etikátlan előnyhöz juttatva jár el, illetve amikor valaki a köz érdekében való eljárással megbízott és döntéshozatali felelősséggel felruházott személynek jogtalan vagy etikátlan előnyt nyújtva vagy felajánlva jogtalan vagy etikátlan előnyt kér. (Forrás: A Kormány korrupció megelőzési programja 2012-2014.)
kulcskontrollok	Az azonosított kockázatok mérséklése érdekében kialakított kontrollok közül azok, amelyek elégtelen működése esetén a szervezetet jelentős veszteség érheti, vagy a működésükben bekövetkező hiba/hiányosság más kontrollok eredményességét csökkenti. Ezek ellenőrzése, értékelése elegendő bizonyítékot szolgáltat adott területen a kontrollrendszer értékeléséhez. Az önkormányzatok kontrollrendszere kialakításának ellenőrzése során a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok a teljesítésigazolás és az érvényesítés.
lényegesség	Egy információ akkor lényeges, ha hiánya vagy téves állítása befolyásolhatja ezen információkat felhasználók döntéseit, véleményét. Az ellenőrzés során a lényegesség három szempontból értelmezhető: érték, jelleg és összefüggés szerint.
megfelelőségi teszt	Az ellenőrzés során alkalmazott módszer – szekvenciális (megállásos) megfelelőségi teszt – lényege, hogy a kiválasztott minta ellenőrzését csak addig végezzük, amíg elegendő és megfelelő bizonyítékot nem szerzünk az ellenőrzött kulcskontroll (teljesítésigazolás, érvényesítés) működésének megfelelő vagy nem megfelelő voltáról.

monitoring (nyomon követési rendszer)

A monitoring a különböző szintű szervezeti célok megvalósításának folyamatát kíséri figyelemmel, melynek során a releváns eseményekről és tevékenységekről (együtt: folyamatokról) rendszeres jelleggel, strukturált, döntéstámogató információkhoz jutnak a szervezet vezetői.

utóellenőrzés

Az intézkedések nyomon követése érdekében elrendelt ellenőrzés, amelynek célja, hogy a belső ellenőrzés bizonyosságot szerezzen az elfogadott intézkedések végrehajtásáról vagy arról a tényről, hogy ha az ellenőrzött szerv, illetve az ellenőrzött szervezeti egység vezetője nem, vagy nem az elfogadott intézkedésnek megfelelően hajtja végre az intézkedéseket, továbbá meggyőződni arról, hogy a végrehajtott intézkedésekkel a megállapított kockázat ténylegesen megszűnt, vagy a kockázati tűréshatár alá csökkent. (Forrás: Bkr. 2. § s) pontja)



Az értékelés módja és szempontjai

A belső kontrollrendszer kialakítása megfelelőségének értékelése az öt területre vonatkoztatva

Megfelelő a belső kontrollrendszer kialakítása, amennyiben az öt területen (kontrollkörnyezet, kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, monitoring rendszer kialakítása) összesen elért és elérhető pontok százalékban kifejezett hányadosa eléri a 81%-ot, és egyik terület sem kapott nem megfelelő értékelést.

Részben megfelelő a kontrollrendszer kialakítása, ha az önkormányzat teljesíti a meghatározott valamennyi főbb kritériumot (amelyeket – 10 kritérium – a program 5. számú melléklete tartalmazza), és az öt munkalapon összesen elért és elérhető pontok százalékban kifejezett hányadosa a 61%-ot meghaladja, és legfeljebb egy terület értékelése nem megfelelő volt.

Nem megfelelő a belső kontrollrendszer kialakítása, amennyiben az önkormányzat nem teljesíti a meghatározott bármelyik főbb kritériumot, vagy az öt munkalapon összesen elért és elérhető pontok százalékban kifejezett hányadosa 0-60% közötti, vagy egynél több terület értékelése nem megfelelő volt.

A megfelelőség minősítése a következők szerint történik:

A **minősítés** – részben automatizált – a belső kontrollrendszer kialakítására vonatkozó kérdéseket tartalmazó munkalapokon, az elérhető és az elért pontszámok alapján az alábbi képlettel, **számítógépes program segítségével történt**, melynek összefüggése:

$$\frac{\text{Elért pont}}{\text{Elérhető pont}} \times 100 = \dots\dots\%$$

A belső kontrollrendszer egyes területei kialakítása megfelelőségénél alkalmazandó minősítés:

- nem megfelelő 0-60%-ig
- részben megfelelő 61-80%-ig
- megfelelő 81% fölött.

Az ellenőrzött önkormányzat belső kontrollrendszere kialakítása megfelelőségének főbb kritériumai

Sor-szám	Kérdés:	Szempont:
A kontrollkörnyezet kialakítása (2. számú munkalap, kimutatás)		
1.	A polgármesteri hivatal ¹ rendelkezik-e alapító okirattal?	A polgármesteri hivatal alapító okirata az Áht. 8. § (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően elkészült, tartalmazza az Ávr. 5. § (1) bekezdésében előírtakat, kiemelten a c) pont szerinti alaptevékenységeit.
2.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e szervezeti és működési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áht. 10. § (5) bekezdésben előírt - 2010. január 1-jét követően jóváhagyott vagy módosított - SZMSZ-szel. A költségvetési szerv feladatai ellátásának részletes belső rendjét és módját - törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott módon és tartalommal - szervezeti és működési szabályzata állapítja meg.
3.	Meghatározták-e a vagyongazdálkodás szabályait önkormányzati rendeletben?	Az önkormányzat a vagyongazdálkodás szabályait önkormányzati rendeletben meghatározta, és az összhangban van az Möt. 109. § (4) bekezdése, a Nemzeti vagyonról szóló 2011. évi CXCVI. tv. 18. § (1) bekezdése tartalmával, és a 18. § (12) bekezdésében meghatározottak szerint az 5. § (5)-(7) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően 2012. október 31-ig azt módosították.
4.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e számviteli politikával?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áhsz. 8. § (3) bekezdésben előírt - 2010. január 1-jét követően hatályba helyezett vagy aktualizált - számviteli politikával. A jogszabályhely rögzíti, hogy a Számv. tv. és az e rendeletben foglaltak szerint az államháztartás szervezetének szakmai feladatai és sajátosságai figyelembevételével ki kell alakítania és írásban szabályoznia számviteli politikáját.
5.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e pénzkezelési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áhsz. 8. § (4) bekezdés d) pontjában előírt - 2010. január 1-jét követően hatályba helyezett vagy aktualizált - pénzkezelési szabályzattal. A jogszabályhely előírja, hogy a számviteli politika keretében el kell készíteni a pénzkezelési szabályzatot.
6.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e leltározási és leltárkészítési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Áhsz. 8. § (4) bekezdés a) pontjában előírt - 2008. január 1-jét követően hatályba helyezett vagy aktualizált - eszközök és források leltározási és leltárkészítési szabályzatával.

¹ Polgármesteri hivatal alatt a polgármesteri hivatalt, a főpolgármesteri hivatalt, a megyei önkormányzati hivatalt és a körjegyzőséget is érteni kell.

Sor-szám	Kérdés:	Szempont:
7.	A polgármesteri hivatal gazdasági szervezeteinek van-e ügyrendje?	A polgármesteri hivatal rendelkezik a gazdasági szervezet ügyrendjével vagy az azzal egyenértékű szabályozással (Ávr. 9. § (5) bekezdés), vagy az Ávr. 13. § (5) bekezdésében foglaltakat az SZMSZ-ben vagy más belső szabályzatban szabályozta (Áht. 10. § (5) bekezdés), és a szabályozást 2010. január 1-jét követően felülvizsgálták, aktualizálták. Elfogadható az is, ha a gazdasági feladatokat a polgármesteri hivatalon belül több szervezeti egység látja el, és azoknak önálló ügyrendjük van, illetve ha a polgármesteri hivatal nem tagolódik szervezeti egységekre, és ezért önálló gazdasági szervezettel nem rendelkezik, azonban az SZMSZ-ben vagy más belső szabályozásban rögzítik az ügyrend kötelező elemeit.
8.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e ellenőrzési nyomvonalal?	Az ellenőrzési nyomvonal, folyamatleírás a polgármesteri hivatal tevékenységeire vonatkozóan elkészült, és azt 2010. január 1-jét követően felülvizsgálták, aktualizálták. A szabályzat minta megtalálható a Pénzügyminisztérium Belső kontroll kézikönyv, 2010. 18. és a 19. számú mellékletében. A Bkr. 6. § (3) bekezdésében előírtak szerint a költségvetési szerv vezetője köteles elkészíteni és rendszeresen aktualizálni a költségvetési szerv ellenőrzési nyomvonalát, amely a költségvetési szerv működési folyamatainak szöveges vagy táblázatba foglalt vagy folyamatábrákkal szemléltetett leírása, amely tartalmazza különösen a felelősségi és információs szinteket és kapcsolatokat, irányítási és ellenőrzési folyamatokat, lehetővé téve azok nyomon követését és utólagos ellenőrzését.
Az információ és kommunikáció szabályozása és kialakítása (5. számú munkalap, kimutató)		
9.	Az önkormányzat eleget tett-e az elektronikus közzétételi kötelezettségének?	Az Önkormányzat az Info tv. 33. § (1) és (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, saját vagy közösen működtetett honlapon elektronikus formában bárki számára hozzáférhetően közzé tette az Info tv. 1. számú mellékletében felsoroltak közül legalább az éves költségvetését, a költségvetési beszámolóját, a Képviselő-testület rendeleteit.
10.	A polgármesteri hivatal rendelkezik-e iratkezelési szabályzattal?	A polgármesteri hivatal rendelkezik az Ltv. 10. § (1) bek. c) pontjában előírt iratkezelési szabályzattal.

A két kulcskontroll minősítése

A kulcskontrollok – teljesítésigazolás, érvényesítés – működésének értékelése megfelelőségi tesztek segítségével történt. A kontrollok működésének megfelelőségére vonatkozó következtetést az értékelő táblázatban elért súlyozott pontszám, továbbá az eredendő kockázat minősítésétől függően két vagy három kiadási jogcím alapján fogalmaztuk meg. Az értékeléshez alkalmazandó arányszámok kialakítását számítógépes program segítségével pontosan az ellenőrzésben közreműködő informatikai támogató végezte az önkormányzatok által elektronikus úton megadott adatokból.

A minősítés automatizált, a megfelelőségi tesztek kitöltésével számítógépes program segítségével történik, melynek összefüggése:

Elérhető pontszám:	Elért súlyozott pontszám értékelése:
0-70	„gyenge”
71-90	„jó”
91-100	„kiváló”

- **„kiváló”** a kontrollok működése, ha megfelel a szabályozásoknak és a legmagasabb szintű elvárásoknak a működésbeli hibák megelőzése, feltárása és kijavítása tekintetében; amennyiben a kontrollok működésének megfelelőségét a helyszíni ellenőrzési munkalap értékelése alapján kiválónak minősítettük, azonban esetleges kisebb – az egységesen meghatározott követelményrendszerben foglalt 10%-ot el nem érő mértékű – hiányosságokat tartunk fel, az összességében kiváló minősítést alátámasztó pozitív megállapításon túl ezeket a hiányosságokat a jelentésben ismertetjük a javaslataink megalapozása érdekében;
- **„jó”** a kontrollok működésének megfelelősége, ha azok a megállapított kisebb (tolerálható mértékű) hiányosságok mellett kielégítik az elvárásokat a működésbeli hibák megelőzése, feltárása, és kijavítása tekintetében, a megállapított hiányosságok nem veszélyeztették a hibák megelőzését, feltárását és kijavítását, továbbá ismertetjük azokat a területeket is, ahol az előírt ellenőrzési, egyeztetési feladatokat nem végezték el;
- **„gyenge”** a kontrollok működése, ha a kontrollok működésében túl sok hiányosság fordul elő ahhoz, hogy megbízhatónak lehessen azokat minősíteni. Ismertetjük a jelentésben azokat a területeket, ahol az előírt ellenőrzési, egyeztetési feladatokat nem végezték el, amely hiányosságok a belső kontrollok megfelelőségének „gyenge” minősítését okozták.

A belső ellenőrzés szabályszerű működésének értékelése

A **belső ellenőrzés működését** a 2012. évben történt ellenőrzés tervezési és végrehajtási tevékenységének tapasztalatai alapján értékeljük a munkalapok (kimutatások) kérdéseire adott válaszok alapján, melynek megállapítása az elérhető és az elért pontokból az alábbi képlettel, **számítógépes program segítségével** történt:

$$\frac{\text{Elért pont}}{\text{Elérhető pont}} \times 100 = \dots\dots\%$$

A belső ellenőrzés működésének megfelelőségénél alkalmazandó minősítés:

- nem felelt meg 0-60%-ig;
- megfelelt 61-80%-ig;
- jól megfelelt 81% fölött.